

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Користувачі: 504-060.
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місяць 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. н.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друківня: 223-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Економічний конкурс „Діла“ замкнений.

На конкурс, що його оголосило „Діло“ 1. січня ц. р. на тему „В якій господарській діяль-
ності зосередити всі сили, щоб дивинути україн-
ський народ з теперішнього положення“, надій-

шло 39 статей. З уваги на те, що визначений на-
мисл рішуче (до 29. лютого) минає, проголошуємо
остаточне замкнення конкурсу.

Італія виступить з Ліги Націй?

ЛОНДОН, 2. 3. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі
Мейл“ на основі французьких джерел, Італій-
ський посол в Парижі заявив міністрові
Фланкенбергу, що Італія покине Лігу Націй, якщо
комітет 18-тих рішав далі санкції.

ЗАВТРА ЗБЕРЕТЬСЯ САНКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Аванс подає з Женев:
Перше засідання комітету 18-тих відбудеться у
вівторок в год. 15. Обговорять внесок на есенгу-
альне поширення санкцій на вугілля, залізо та
кришну, опісля вислухають звіту комісії знанців,

що слідкує за введенням санкцій у життя. Спо-
діється, що останні події на абісинському фрон-
ті викличуть на вступі широку дискусію. Італій-
ські крути сподіються радикального звороту у
ситуації з огляду на недавні перемоги, які ніби
то вже вирішили вислід війни; Італія готова до
переговорів, але лише при дуже корисних умо-
винах. Яку увагу приважують там до завтрашніх
нарад видно хоча б з того, що до Женеві виїха-
ло 20 спеціальних кореспондентів італійських
щоденників, між ними 4 початкових редакторів.

Абісинці відступають серед завзятих боїв.

НОВА ІТАЛІЙСЬКА ПЕРЕМОГА У ТЕМБІЕН.

РИМ, 2. 3. ПАТ. Звіт маршала Бадоліо ствер-
джує, що армія раса Касси попала в розтін; не-
гус Бадоліо не має вже ніяких збройних сил
крім своєї гвардії. Хоча з військових оглядів
держать у тайні подробиці битви, преса так опи-
сує хід операції: 2 дивізії 3 корпусу „Сілла“ та
23. березня“ вирушили нічю з 27. на 28. люто-
го, щоб напасти раса Кассу з півдня, тимчасом
туземний корпус зайшов з півночі, щоб оточити
абісинські сили у Тембіен. Італійцям пощасти-
ло — їхні обидві оперативні групи зблизилися від-
себе на 20 кілометрів, взяли абісинців наче у
капці, всі їхні позиції напали під перехресним
огнем. Пришло до битви в районі Андіно. Абі-
синці побачили, що їх оточили, тому борони-
лися завзято, але кінцеві кінці почали відворот,
залишаючи ворогові припаси зброї та мушкетів. У
Римі кружляють чутки про самогубство раса
Касси.

„ЧОГО НЕ ЗНАЄ ІСТОРІЯ КОЛЬОНІАЛЬНИХ
ВИПРАВ“.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Кореспондент Аванс при
італійській головному квартирі добає в останній

італійській перемозі частину великого оператив-
ного плану, що не має рівного в історії кольоні-
альних виправ: нараз вирушило до наступу 5
корпусів на 1000-кілометр фронті. Після пе-
ремоги під Амба Алядзі кинув марш. Бадоліо
свою армію поспішними маршами, щоб не дати
часу ворогові відпочити. Мотиви його скорого
наступу були ось які: армія раса Мулюгета —
найсильніша з абісинських армій — розбита; в
Абісинії помітно деякий внутрішній розклад; іта-
лійські війська виявили чимало офензивних здіб-
ностей.

ОДЧАЙНИЙ ОПІР АБІСИНЦІВ.

АДІС-АБЕБА, 2. 3. ПАТ. Неофіційно гово-
рять про криваві бої над рікою Тамре, 20 миль
на захід від шляху Анталья-Амба Алядзі. Райтер
стверджує, що Італійці стрінули завзятий опір з
абісинської сторони; вислід битви на цім від-
тинку ще невідомий.

Останні вістки про бій у Тембіен стверджу-
ють лише, що боротьба йде далі. Після завзя-
того італійського бомбардування виконали абі-
синці кілька наступів на багнеті; чималі жертви
в людях по обох сторонах.

Японські повстанці арештовані.

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Домей повідомляє: Старши-
ни, що брали участь у повстанні, замкнені у вій-
ськовій в'язниці; підстаршини та рядовики під-
дані царському арештові. Крім 15-тих старшин,
про яких ми писали передчорно, з армії видали-
ли ще одного сотника, 2-ох поручиків та 2-ох
четерів.

ХТО БУДЕ ГОЛОВОЮ „СПРАВДІ НАЦІОНАЛЬ-
НОГО“ УРЯДУ?

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Японська публ. опінія ду-
же цікавиться особою майбутнього прем'єра. У
цій справі цар просить ради князя Сайоні.
Йде про те, щоб вибрати людину з великими осо-
бистими цінностями, яка зуміла б зложити та ве-
сти національний уряд у повному розумінні то-
го слова. Консервативна партія „Сеюкай“ бажає,
щоб новий уряд був справді народний, щоб най-
шов підтримку військових, політичних та госпо-
дарських кругів та самої партії „Сеюкай“.

Двірські крути уважають, що новий уряд му-
ситиме вести закордонну, внутрішню та госпо-
дарську політику згідно з новими засадами.

ГАРАКІРІ.

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Як подає Домей, вождь пов-
станців сотник Номана покінчив самогубством.

Поручник царської гвардії Кенкічі поповнив
саракірі, щоб дати приклад збунтованим старши-
нам. Його 23-літня жінка, що була при тому при-
сутня, також відбрала собі життя.

МИР НА ПАЦИФІКУ НЕ ЗАГРОЖЕНИЙ.

ВАШИНГТОН, 2. 3. ПАТ. Японський амбаса-
дор ствердив у промові, виголошеній крізь ра-
діо, що недавнє повстання не захитає миру над
Тихим Океаном. Він осудив мілітаристів, мов-
ляв: вони небезпечні для власної батьківщини і
якщо були захопили владу, це було б нещастям
як для Японії, так і для інших держав. Та до цьо-
го не дійде, бо японський народ має досить па-
тріотизму та здорового розуму, щоб опанувати
ситуацію. Недавнє повстання зовсім не змінить
внутрішньої ні зовнішньої політики Японії.

МОНГОЛЬСЬКА ВІДПОВІДЬ МАНДЖУРІЙ.

МОСКВА, 2. 3. ПАТ. Як подає Тасс зі столиці
зовнішньої Монголії, Улан Батор Хото, монголь-
ський міністер закорд. справ, відповів на ман-
джурську ноту в справі граничних подій з 29.
лютого. Він заявив, що манжурські домагання
неоправдані, бо всі інциденти мали місце на
монгольській території та пропонує мішану ко-
місію.

Хто добре газдує, той гараздує!

кажуть старі люди, а господарюєте добре,
складаючи свої ощадності на ПРЕМІЙНУ КНИ-
ЖЕЧКУ

**Кооперативному Банку
„ДНІСТЕР“**

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

на яку крім звичайних відсотків можете дістати
ще й вигороду за ощадність 25—100 зол.

Італійські перемоги й європейська ситуація.

Женева, 26. лютого 1936.

Останні перемоги італійської війська в Абі-
синії війни ще не вирішили, але вони зблизили
Пі повзало до рішення. Останні відомості з абі-
синського побоєвища дозволяють поробити деякі
висновки мілітарного і політичного характеру.
Сучасна мілітарна техніка в руках міцно орга-
нізованої великої держави сильно переважає по-
літичні, а навіть національні збройні повстання,
через що дає малі держави на ласку і неласку ве-
ликих держав.

Сучасне мілітарне становище Абісинії мо-
же бути дуже початкове для деяких малих держав
сходу Європи, що минаються необережно до су-
перечок великих держав, надіючись на „козен-
тативне забезпечення“. Нації, які негу поклади-
ли на Лігу Націй, забили. Санкції фактично пола-
шено, не тому, що їх перевести було неможливо,
а тому, що наслідки їх могли бути дуже загро-
зливими.

Про припинення дозову нафти до Італії бу-
дуть незабаром знову говорити в Женеві. На цю
вараду має прийти і представник Великобританії,
м. Іден. Але що він може сказати в Женеві,
видно почасті з його останньої великої промови
в парламенті. Жадання промовця опозиції, щоб
представник Англії виступив у Женеві з обороні
згострених санкцій, п. Іден відхилив і чимало і
ріпуче. Цікаве і те, що сказав промовець опози-
ції, Лі-Сміт, про становище Москва у справі
санкцій: „Колиб СООР перебрав провід, то кож-
ний диктатор в Європі, підтриманий консерватив-
ною партією в Англії, сказав би що це частина
війни комунізму проти фашистських держав.
Франція дала вже до зрозуміння, що ця справа
Пі не цікавить. Коли Англія не перебере проводу,
то його взагалі не буде“. Останні слова промовця
можна вважати справді пророчими, бо Іден відпо-
відав опозиції, що уряд зробив уже все, щоб при-
скорити збори комітету вісімнадцятих та полішав
рішення справи самій Лізі Націй. Поглиблення
на Лігу Націй само собою не багато значить, бо
вона буде робити те, що потрібно Англії та Фран-
ції, але очевидно, що Англія асимілює санкції
не так, як засіб впливати на той чи інший вислід
італійсько-абісинської війни, але як один із засо-
бів досягнути порозуміння з Італією. Зарис цього
порозуміння вже досить виразно виступають.

Оголошення таємного документу про інтереси
Великобританії в Абісинії складеного серед по-
чатком африканської війни було дуже зручним
ходом італійської дипломатії. І коли Іден заявив
в парламенті, що уряд властиво не має того го-
ватися з цим документом, та що інтереси Англії
в Абісинії обмежуються озером Тава та водами
Блакитного Нілу, то це творить уже деяку плат-
форму для переговорів та угоди між Англією та
Італією у справі Абісинії.

Дуже характеристична для сучасного полі-
тичного становища в Європі є ця обставина, що
не зважаючи на прихід до влади у Франції уряду,
що стоїть під впливом Москви, Франція не зважу-
ється перебрати в Женеві ініціативу в справі
санкцій. Наскільки на французький уряд впли-
нула погроза Муссоліні виконати франко-італій-
ську угоду в січня минулого року, не можна за-
жити, у всякім разі африканська війна зовсім не
зменшила італійського впливу в Європі, а зокле-

ма в Женеві так, як це твердить московська пропаганда. Вплив цей аргумент в такій самій мірі, в якій аргументи виглядають на переможно закінчення африканської війни. І нема сумніву, що найскоршого закінчення війни в Абіссинії бажають в Європі всі за винятком Москви та її симпатиків.

Сучасна перемога Москви у Франції та подальші успіхи московських агентів в Іспанії викликали велике занепокоєння в колах Ліги Націй, тим більше, що в більшовицькій у своїй Швейцарії дуже вихабіли, як це показують обставини ганебного виступу германських німецьких націоналістів у Швейцарії. Нема сумніву, що сучасна більшовизація Франції є поважним успіхом московської політики в Європі, який вона негайно використала і для скріплення більшовицького руху в Іспанії. Але поразка абіссинського війська є і поразкою московської акції проти Італії. Промовець англійської робітничої партії, Лі Оміт, зрадився у своїй парламентській промові, що московський уряд, позначаючи санкціоністичну кампанію в Женеві і дова нею сподівається відновити добрі відносини з Римом, але московські ладі на це мабуть марні. Можна думати, що Італія доперішньої ролі Москви в абіссинській війні московському уряду так легко не забуде. Дотогож

московська небезпека у Франції для Італії палко очевидна. І врештоту розуміють в Англії. До складу англійського уряду має повернутися й сер Самуель Гор, надто добрий друг Москви, щоб бути її прихильцем. Можна також сподіватися, що Лондон не зможе поводити на довгий час прихильні відносини до Москви і до Токіо та що вибір між одним та другим не буде дуже тяжким. Англія може не мати великої охоти боронити проти Японії Індокитайського володіння аборигенов Фрідлі, ризикуючи деякими своїми власними. А погляди японського уряду на франко-московський пакт досить недвозначні.

Новодомлені деяких французьких часописів про аустрич Гітлера з Мусоліні у вересні минулого року можна вважати вірогідними чи апокрифічними, але факт зближення між Німеччиною та Італією наслідком абіссинської війни не підлягає сумніву. Сподіваюся акція цих двох держав при співробітництві Польщі відтисне більшовицькі сили на заході Європи від їх московської бази і дає деяку надію національним силам Франції перемогти московську наваль.

Отже італійські успіхи в Абіссинії можуть бути фатальні для московської акції в Європі.
М. Данько.

Змагання в Ga-Pa.

Розмова з українським совгарем Романом Турушанком.

„Вибачте, що заходжу у Вашу спальню, одначе я заповісав вже вчора телефонічно на 8-му годину“, — кажу до п. Турушанка Романа, коли я вже представився.

„Вчора повідомлено мене, що питає за мною хтось з Канади і я був цікавий, хто це міг би бути“, — відповів мій новий знайомий.

„Не хотів я з Вами розминутись, а тяжко було Вас віднайти. Управа помешкань при залізничній дорозі пояснила мені, що румунська дружина розміщена у двох готелях, при Рісерським Озері і при вулиці Бургакер ч. 1. Телефоную, ніхто не відзивається. Готелі вчором заминули телефон, щоб дати знак, що всі кімнати заняті. Яких 120 готелів і пансіонів повні людей. Приватні доми всі заняті. Пішов я до готелю над Рісерським Озером. Це було чотири кілометри ходу. Готель повний, кав'ярня й їдальня повні. Румунські санкари, які там розмістились, відповіли, що не знають, де мешкають лещетарі і совгари. Пішов я в містечко Партенкірхен на вулицю Бургакер. Ще три кілометри. Румунські змаговики не знали, де мешкаєте, аж старенька власниця пансіону пояснила, що Ви перенеслися до готелю „Сине гроно“. Аж тут я найшов Вас.“

„Так“, — відповів п. Турушанко — „всюди багато часу тратимо на хід. Оба містечка довті на яких сім кілометрів. На однім кінці стадіон для лещетарів, на другім кінці шлях для санкарів, посередній стадіон для совганів. А всеж за мало місця. Здається, що пів світа приїхало в ці гори. Нині останній день змагань. Люди схвилювані великою програмою: Лещетний скок, рішальна гаківка між Канадою й Америкою і святочне закінчення олімпійських змагань. Мінхенською вулицею, де мешкаю, йдуть постійно авто в місто. Нині буде тут найбільше людей; усі вхажуються вперед. Прийду до Вас завтра вранці в 9-й.“

Олімпійські змагання закінчилися роздачею медалів при світлі смолоскипів і штучних огнів. Від ходіння повних 16 днів боліли мені ноги. Та я перейшов на другий, 17-го лютого ще чотири кілометри, щоб дістатись на вулицю Бургакер 1.

Авто від'їздили в напрямі Мінхена й Інсбрука. Перед готелями стояли вантажні авто, на які служба кидала валізи, куфри, коробки, лещети, палиці. Люди не йшли повагом, але спішилися, не розглядались, але йшли напросто до звір'я. Продавці програм вже не кричали: „Програма, програма!“ Продавці відзнак зникли, як сніг, що розтанув. Впорядники руху на перехрестях десь пропали. Це був відпав моря людей. Місцевість Га-Па виробила від Олімпійських Зимових Змагань на велику столицю. Тепер маліла. При вулиці на дворцях розбивали робітники два павільйони, поставлені лише на час змагань і складали дошки на вантажні авто. Свято скінчилося. Королева балю складала свій серпанковий одяг, щоб узятись до буденної праці.

Опинився я в Італії „Синього Прозна“ і замовив одягання. Небагом прийшов п. Турушанко із своєї кімнати: в сірім светрі, середнього росту, стрункої постави, волосся чорняве, гладко причесане, лице повздовжнє, очі живі, темні, рухи і розмова спокійні.

„Коли відїжджаєте?“ — запитав я. — „Чинині?“

„Так, нині вчором відїжджає ціла дружина і я їду разом, як її член“.

„Коли так, то маємо дещо часу поговорити. Я видів Ваш виступ у стадіоні перед двома днями, це було 14-го січня. Совгари пописувались своїми самостійно дібраними вправами. Я сидів зараз при леді, в першій ряді і міг добре бачити кожного совгара. Виступало 25 людей, один по другім. Кожен мав право пописуватись 5 минут. Судило аж 7 суддів рівночасно, крім цього один посередній ставив таблиці, які подавали час, а другий давав знак прапорцем, коли закінчити і коли кінчити. Голос у голоснику зповідав кожного совгара, імя і державу.“

„Приписи для суддів пояснені в програмі“, — зауважив п. Турушанко.

„Це дуже складні правила. Ясно лише, що судді оцінюють вправи на підставі їх змісту та способу виконання. Добре, що кожний суддя видає свій осяд зараз на таблиці, яку підносять перед публікою з числом оцінки вгору. Кожний глядач може перевірити оцінку, чи справедлива. Виджу з моїх записок, що виступало 25 совгарів, хоча зголосилось 37. Ви виступали як гром. Румунії. На грудях з лівого боку куртки вишитий був у Вас герб Румунії і герб Буковини. Виступали 4 японці, 4 британці, 4 австрійці, 3 американці, 2 німці, 2 маляри, 1 швайцарець, 1 фінець, 1 лотись, 1 чехословак, 1 канадєць, це були заступники 12 народів з Європи, Америки й Азії. Ви були 7-мих з черги. Глядачі прийняли Вас дуже прихильно і оплескували живо. А цей міжнародний публіка, яка багато виділа і вміє виробити собі погляд на вправи. Належите рішуче до класу світових совгарів. Дозвольте на запит: Де мави Ви нагоду придбати такий великий добір рухів й елегантну форму виступу?“ — запитав я.

„У роках 1934 і 1935 їздив я до Відня і вправляв там на леді клубу „Вінер-Айсляф-Ферайн“. Мої вправи проводив учитель Вайс, якому я платив сам, але вступ на совганку мав я даром. Я виступав вже двічі в Празі. Колиб я міг виїхати до Лондону, бо там є найліпша школа для совгарів“, — пояснив мій співбесідник.

„Це мене дивує, Англія має зиму дуже ладіну, дещо снігу і дещо морозу, але це велике місто одно з найбільших на світі і може удержувати штучну совганку цілий рік“.

„Та воно так. Там є совгарська школа, яка вишколює совгарів. Навіть норвежка Соня Гені, яка здобула вже третій раз золоту олімпійську медалю жінок, їде що року на якийсь час до Лондону, щоб там попрацювати деякі її недостаті. Хто совгається в Чернівцях, як я, де ходжу на другий рік прав, цей має дуже рідко добрий лід і добрі зразки, з яких міг би навчитись щось нового і щось гарного“, — говорив п. Турушанко. — „Брак також гроша, щоби попри студії на університеті покрити видатки на студії совганів. Кошти моєї теперішньої участі в Зимовій Олімпіаді покрила держава Румунія, яка зголосила 28 учасників як державну репрезентацію. Інакше не булоб для мене можливо взяти участь в Олімпійських Змаганнях“.

„Як учасник у змаганнях маєте свободний вступ на всі точки змагань?“ — запитав я.

„Ліше 35% учасників може йти на точку програми, при яких є великий попит на карті вступу“, — почула я у відповідь, — на менше важні точки програми маємо вступ вільний“.

„Три дні перед кінцем змагань всі карти вступу були розпродані. На попис у совганів жіноцтва розпродано карти вже вісімнадцять днів перед. Я міг придивитись совгаркам лише перед головним виступом на так званім „трєнінгу“ перед українськи кажемо на „заправі““.

П. Турушанко пояснив: „Золоту медалю отримала жінка норвежка Соня Гені. Англійка Селія Калледж вишкова знаменито, має гарні рухи і гарну поставу, але рішав тут обомови совганів. Англійка лишилась небезпечною суперницею норвежки на будуче. При оцінці мужики грають обов'язкові вправи також дуже важну роль. Молоденький англієць Довіс виконав дібрані самостійно вправи з великою ганцією, одначе австрійець Шефер пописав не лише самостійними вправами, але також безганним виконанням обов'язково приписаних вправ. Відень мав завсіди найкращі успіхи в совганні. Золоту медалю дістав тепер відень Карло Шефер, бронзову медалю відень Фелікс Каспар. Цей є знаменитий у скоках з оборотами. Срібну медалю дістав німець Ернст Баер. Цей має великий досвід, як лунити і округлювати поодинокі рухи, але відень Карло Шефер лунити рухи ще з більшою легкістю і зручністю. Його не так скоро хтонебуд зможе перевищити“.

„Коли дивитись на совганів Шефера“, — зауважив я, — „то відчуваємо, що свій зміст і краси висказує він совгарськими рухами, а не лише лунити, як музичний композитор лунить звуки в симфонії, сонату або ораторію. Відень Шефер дав симфонію на совгарах. Але ви думаєте про японців? Їх виступало 4, таке саме число як австрійців або британців. Я був захоплений деякими рухами, відмінними від європейського стилю. Коли судді оцінили низько японця Гасеґаву, то глядачі висказали своє невдоволення голосним шумом“.

„Японці“, — відповів п. Турушанко, — „я чував усіх, як багато вони вміли виконувати. Опанували цілу школу мистецької їзди, а за якийсь час вони зрівняються з європейцями. Японці і британці зближуються вже до того верхка, де стоять віденці. Маляри совгаються також знаменито. Американці недомагають ще в стилі“.

„Поясність мені ласкаво“, — запитав я — „які рухи кладе совгар вагу, коли укладає самостійно збірку вправ?“

„Кожний совгар“, — відповів п. Турушанко, — „має перед собою майже нескінченне число рухів, обдуманих, а навіть уже описаних. Одначе підручник нпр. Раєля з німецької мови, чи якого іншого автора, має для совгара лише вартість записника. Вчитись можна очима на леді від інших, а пробувати треба кожний рух самому. Описати можна винаходити нові рухи і лунити їх у свій питомий спосіб, щоби прийти до власної композиції. Існує велике число ефективних совгарських кроків нпр. „місцеві кроки“, „американські танечні кроки“, „скок Айлера“, „скок Ансель Павльєна“, „скок Рінгера“, „скок Сальхова“, „скок Люда“, „детський скок“, велике число „піруетів“ (обертів). Залежить це від особистого смаку, а навіть настрою, які рухи при виступі вибираємо і як їх лунимо. Рухи мусять бути різномордні, як плавно злучені. Треба оминати зрізів, перерв і несприродних переходів. Треба думати і мислити“.

Ми вийшли оба на вулицю. Я знав п. Турушанка на тлі олімпійської оповістки. Наша розмова перейшла на Чернівці і Львів. Ми йшли вулицею Гінденбурга, де дома ще не відчували олімпійські змагання скінчилися. Вони були частинними вішцями, червоними прапорами із лозанним чорним хрестом у білих кружках білими прапорами із олімпійським знаком.

На головнім перехресті близько пам'ятки світової війни ми пристанули. На наших очах місто порожніло. Люди відпавали на всі сторони домів. Сніг танув від теплого сонця, вдержав на морозі саме олімпійські дні. Від бікитного небозводу відкривались верхи ісоких гір із сніговими лещетарськими шапками. Олімпійські прапори стояли спокійно і блиску сонця на святочних воротах з великою чатинією. Під прапорами виднів напис: „Добрий день знову“.

„Прощаю Вас!“ — сказав я, стиснувши руку п. Турушанка. — „Передайте від мене поцілування моїм родичам у Чернівцях, хоча не знаю особисто. Але знаю Вас. Щастливої дороги. Беріть мені за все, коли нашу стрічу опіш“.

17-го лютого 1936.

Іван Бобосов

3 відчитової сали.

Велика польсько-українська дискусія.

В суботу, 29го лютого п. р. у великій салі польського Земського Кредитного Товариства у Львові, (Коперника 4), відбувся дискусійний вечір, улашований Редакцією лвівського „Бунту Молоді“ та львівською студентською групою Мислі Монарстоуевої. Темою дискусії — українська проблема. Вечір започаткували два відчитки — ред. М. Прушинського та відомого публіциста Адольфа Бохенського. З огляду на предмет дискусії та особи прелегентів — велику салу швидко виповнила дуже різноманітна публіка: численно був заступлений табір ініціаторів вечора, себто у національній проблемі лібералів (це своєрідна дивовишка, що інстинктивнішим інстинктом польським ліберальним табором щодо національних питань є табір консерватизму!), не менш численно були заступлені єдики і то обох крил — офіційна еліта Габсбурзького та єдинокланитори „Дзєніка Польского“ — були присутні численні українські громадяни, які і гурток комуністів. Тому, що тема відчитків і дискусії далеко не теоретично-академічна, а життєва і актуальна, то й проходила вечір серед гарної атмосфери: весь час оклики, „шашенруфи“, зазвичай претенсії і навіть образи, епістемі заволодали та крики обурення, словом — було весело. Доказом великого зацікавлення був факт, що мало хто з присутніх вийшов перед кінцем дискусії, а дискусія затягнулась від 7-ої веч. до год. 11 ночі.

Подано зміст рефератів і дискусії у головних штрихах.

РЕФЕРАТ М. ПРУШИНСЬКОГО.

Референт заповів, що казатиме про значення української справи для Польщі з погляду внутрішньої політики, — залишаючи закордонно-політичний інтерес другому референту. Міхал Бобжинський назвав українську проблему другою найважливішою проблемою відгородженої польської державності. На жаль, 18 літ тієї державності не посунали розв'язку цієї проблеми вперед. Референт формулюватиме своє негативне ставлення до існуючих програм та зголосить власну — позитивну. Всі суперечливі програми зводяться до т. зв. народової ідеології. Її львівський висновок є: або завернути до етнографічних меж або повести асиміляцію неполяків-громадян, — нема третього виходу, в який спосіб діяти до однороднонаціональної держави при поверн 30-ти відсотках національних меншин. Перший шлях — відмова від великих територіальних просторів — відпадає відразу, другий — цілком нереальний. Нереальний він з погляду прелегента з двох причин: прелегент і його група — це традиціоналісти, які вірять у силу національної традиції й у інших народів; крім того: вони раціоналісти, а розум каже перевірити про абсурд екстермінаційно-асиміляційної політики на історичних прецедентах (Угорщина — словаки, Іспанія — каталонці, Англія — ірландці, Німеччина — поляки, Росія — поляки й українці). Єдиний наслідок асиміляційної політики — огорчення і бунти.

Фатальну роль у пам'ятенні шляхів національної політики грає скріпаний націоналізм обох громадянств: ОУН послугується польською націоналістичною пресою, як аргументом проти політики злагоди, знову собітаки ОУН є аргументом у руках польських націоналістів. Повстає заперечення злого. У чийому інтересі порозуміння? Передусім в інтересі українського націоналізму, який бачить собі стану вічного квітіння. Програма асиміляції зазнає від 40 літ постійної прогріної. Треба їй протиставитись. Табір марш. Пасудського не станує у цій справі на висоті завдання. Доказом, які великі розбіжності існують всередині того самого табору є два імена: Т. Голуш та Наконечнікова-Кажоновського.

Можна діяти на підставі студій до короткого висновку: що народ український існує. Ту бачимо правду все ще деякі поляки негують та не хотять приймати її як львівський висновок. Спільна примета обох громадянств: внутрішній роздор. В інтересі польської державної раті є те, щоб вплив в українському народі мала група, яка пропагує злагоду. До цього треба змагатися не підступними і провокаційними депрессіями контрагента, ані репресіями супроти ворожих клас. Репресії взагалі є засобом короткотривалим, є необхідним тимчасовим злом, яке ви-

кликає завжди реакцію у формі терору. Єдиний шлях правдиво розв'язувати національну проблему та скріплювати в українському громадянстві вплив УНДО — це надача українцям позитивних цінностей. Угода мусить контрагентові „виписуватись“. Доказ: політика ставлення іх добути для поляків на підставі угоди з Австрією. Вельопольський провадився, бо концесії, які йому давав російський уряд, прийшли запізано. Голуховський виграв, бо добути ним концесії були великі і в пору, дарма, що й перед Голуховським був 1846 рік і були криваві екзекуції Капуцінського і ін.

В українському громадянстві помітна тепер еволюція: після бойкоту виборів у 1922 р. і провалу автономічної резолюції Нар. З'їзду в 1923 та відхилення такої резолюції навіть у 1932 році, — прийшли відомі заяви українських парламентарів у 1935-6 році. Це не так заслуга уряду, як щастя: вплив відносин на Сов. Україні, що мали рішучий наслідок на хід української політичної думки. Існує аналогія у польській історії: вплив російських репресій після 1863 р. на політику галицьких поляків. Тепер знову видки зусилля большевиків завернути на Сов. Україні до української курсу. Інтерес Польщі: за певити українцям шляхом концесій можливість розвитку.

Колишній високий старшина армії УНР Е. Коновалець еволюціонував під враженням протукраїнських репресій до ролі команданта ОУН, колишній берестейський в'язень В. Целевня під впливом виглядів на розвиток українських сил еволюціонував до відомої своєї заяви у справі армії. Три колишні польські в'язні Куфштайну — Смоляк, Земляковський і Дунаєвський — дішли потім через розуміння австрійську політику до великих почестей. Тому незрозумілим є ставлення тих польських газет, які замість приймати з признанням такі заяви, як Целевня, кепкують собі з них: що це за політика — лаятись, коли українці визнають свою негачію, та кепкувати собі, коли українці стають на позитивну платформу?

Серед польського громадянства існує занепокоєння, що уряд піде задалеко у признаванні українцям концесій. Той страх безпідставний, коли затримує засада, що зріст українського стану посідання не може потягнути за собою зменшення стану посідання польського. Але слід тямити слова Фридриха Великого: „щоби вискати — треба вміти втратити“. В угоді мусить бачити свій інтерес обидві сторони. Найкраще у національній політиці триматись засади — чесноти, про яку казав у рівенській промові марш. Пасудський. Потребу чесної політики супроти українців підкреслив у розмові з прелегентом також Станіслав Грабський.

Реферат п. М. Прушинського був виголошений з великим темпераментом та відзначався цюгачією конструкцією.

РЕФЕРАТ АДОЛЬФА БОХЕНСЬКОГО.

Другий реферат не відзначався може такою красномовною формою, зате думками був глибший. Коротенький зміст:

Річ не йде про те, щоб накинути таку програму в українській справі, тільки взагалі якусь. Великий поступ на цій дорозі творять статті Ст. Грабського у катовицькій „Польоні“ та Грабіка у польській за Гертінгом, в яких обидва ті публіцисти погоджуються, що асиміляція українців неможлива: це вже справа пересуджена. Спір іде тепер рідше за те, чи полякам не гроить асиміляція у користь українців. Тому передусім слід погодитись, щоб не українизувались поляки. Таким поляком був напр. Вячеслав Липинський. Крик про великі концесії для українців безпідставний, тим більше, що фактично досі нічого українцям не дано, коли українці дали все, що могли. Острах, щоб українці, скріпившись, не відірвались від Польщі, остільки не має сенсу, що не річ не матеріальної сили, а річ фанатизму і невинисті: гурток Желязова тряс цілою російською імперією. Українцям не треба багатства і культури, щоб збижали польських міністрів: на це потрібна сила невинисті. І для ОУН найстрашніші є саме концесії у користь української матеріальної і духовної культури, бо ті концесії роззброюють фанатичні націоналістичні настрої. Так само безпідставний острах щодо невинисті українців. Українці безперечно не відмовляються від своїх ідеалів, але концесії можуть тільки впливати на алогі-

нення відосередкованих течій. Треба антипорити таку ситуацію, в якій в інтересі української національної раті буде залишатись у Польщі. Тепер існує саме догана для такої нац. політики міжнародної конюнктура. Найближче сподівання, щоб існувала між двома народами нічна іднота, але теперішній момент годиться для політики злагоди.

Геополітична ситуація Польщі поміж Німеччиною і Росією погрожує все меншавістю, що ті дві великодержави порозуміються проти Польщі. Тому імперативом польської державної екзистенції є визнавати раз на все один із тих двох ворожих чинників. Лівідація такої національно-однородної держави, як Німеччина, є річчю виключеною. Спроба знищити Німеччину через її внутрішній поділ на сепаратні краї скінчилась крахом. Зате у Світах, де поверх 50% населення творять нап. меншини і де існує природна відосередкова тенденція поневоєних народів, є можливий процес розпаду. І це єдине велике „шашка“ Польщі: поділ Росії на дві держави: Московщину й Україну, — це найбільший польський інтерес. І саме тут момент згідливості польських та українських інтересів. Не слід вірити у дуже добрі будучі міждержавні польсько-українські взаємини; мабуть вони будуть найгірші, подібні до найгірших взаємин польсько-чехословацьких. І тоді шоймо політика супроти українців внутрі Польщі буде дуже важка; але всі ті труднощі зреккомпенсує один великий історичний зиск: факт неіснування великої імперіалістичної російської імперії.

ДИСКУСІЯ.

Проф. Гроер, як університетський куратор групи Мислі Монарстоуевої, питає ініціативу таких вечорів, що дають змогу аналітично з найбільш набоїлим життєвим питанням. Переостерігає перед такими старими критеріями, як поділ громадянства на гурт освідомлених одиниць і масу неосвідомлених: ті маси є все резервуаром для будучих освідомлених. Молодь є кадром будучих провідників. Польська молодь мусить учитись на історичних прецедентах: пригадує ще раз аналогію Гітляндії. Згода між поляками й українцями можлива при спільності інтересів іх історичних місій.

Д-р Золіслав Шголь, (б. пос. із т. зв. саванічної еліти, група „Дзєніка Польского“) теза відозвонив ідею таких вечорів. Всі аргументи проти „панства народове“ — ніпритим, бо він вірить у „панство народове“. Згоджується, що добре було розбити Росію, але передовсім треба скріплювати власну державу. У теперішніх Світах домінуючим елементом є така падаля москалі-націоналісти. Полякам слід займатись передовсім становленням польське. Польські публіцисти, які борються політику порозуміння з українцями, належають до того психологічного комплексу, в якому мимохіть стають уже на українські позиції (гострі супротива А. Бохенського). Українці будували свою державу і тут і там, але тут помагали їм австрійці, а там німці (оклик: „Ст. Грабський опівпрацював з графом Бобринським, а „Ріміо Галлера озброїв Франція“!). Не можна говорити лише про поляків і українців, як рівноградні сили, бо існує ще держава, яка розв'язує проблеми внутрішньої політики. Польський стан посідання є автором польської сили.

Ред. І. Кедрин: Приємно українцям бути присутнім на таких польських відчитках, які де впливають на розуміння українців в українській справі. Ще 12 літ тому промовець був у польському соїмі внабуху сміху серед польських послів, коли якийсьбудь український посол опався про існування у Польщі мільонів українців. На жаль, найрозумніші в українській справі польські публіцисти працюють саме не у такий спосіб. Треба поставити точку над „і“: так, польський теперішній стан посідання мусить скоритись (голосні оклики протесту). Нічого протестувати, треба тільки устояти виразну дефініцію: що таке польський стан посідання. Чи належить до нього також тих поверх 2.000 українських зародків шкіль, які ми мели, та які сьогодні є фактично польськими? Чи вони потрібні для польських дітей, коли ходять до них у величезній кількості не діти польські, а українські? Штучний стан посідання це не є ще доказ сили ар-

жати: такий став малий німіц у Познанщині та москалі у Конгресові. Тому ішли річ потрібний і природний для польського громадянства став посідація, а інша річ та частина польського стану посідація, яка була і яка належить українцям та якої завдання є сьогодні — служити як асиміляційний протинаукраїнський засіб.

Те саме торкається того надміру польських між-громадських організацій, які вегетують виключно на державних субвенціях і яких ціль — виключно «симіляційна» місія. Чи реактивування українських катедр у львівському університеті зменшує польський став посідація (Оклик: «Іх не було»). Про факти не будемо сперечатись: можна прочитати про них не в якійсь енциклопедії, яку видає ОУН, але у добрій польській бібліотеці, у книжці якогось доброго польського патріота. (Оклик: «Але Східної Малопольськи ви не зрікаєтесь і хочете її теж відискати»). Територіального спору тепер не провадимо, того спору не вирішить теж дискусія поміж Кедриком і п. Шталем, — говоримо сьогодні тільки про речі, що їх можемо ми погодити і тому мусимо станути на площину політики, яка оперує реальними даними. Такими реальними даними є цифри. Протиставимо теж фактиям, які творять ті поляки, які хочуть витворити враження, що нас нема. Чисто польські війни на залізничних доріжках не зробили з українського краю польського краю. Фікцію слід усунути. Такою фікцією, фразою без змісту, є слово «нормалізація» в устах п. Шталя.

Коли мова про асиміляцію і коли при цьому впадо призиває В. Липинського, то слід тамти процес реасиміляції та історію всієї української шляхти, зпосеред якої одиниці вертаються до свого українського народу. Обережно з характеристикою деяких живих ще осіб: проф. Ст. Грабський може бути для поляків патріотом і державним мужем, але коли славиться його чесність, то не слід забувати, що він як голова закорд. комісії союму ковав до кишені телеграми з Парижа, що могли стримати польсько-українську війну, та що він аргументував лібералістичними мотивами шкільний закон, згорі подуманий на знищення українського шкільництва...

Пп. Бохенським, Прушинським і Бончковським нічого закидати український «психологічний комплекс». Різниця між ними і нами є та, що вони мають свої польські ідеали, а ми свої українські. Здається, що це не є метода «фер» дискредитувати їх у власному громадянстві зараховуванням їх до українського «комплексу» та в той спосіб поборювати неприемну собі політичну концепцію.

Д-р М. Рок, (єндок, 6. ред. «Курієра Львівського»): Коли УНДО робить угоду, то лише тому, що хоче деякі речі зискати та з нічого не результує. Українська пропаганда диктує вже полякам, який їх інтерес. Найбільший українець, Симон Петлюра, відповів д-рові Шухевичеві під Львовом, коли гадів на окопи по обох сторонах фронту і

З величезним розмахом здійснений геніальним режисером Мих. Куртізом архітектур архітектурі

вигворює авантюристу, повну романтизму пригоду пірата-лицаря.

КАПІТАН БЛЮД

Небаром на екрані Кіна АТЛАНТИК.

коли була між ними мова про угоду з Польщею: «Маємо історичну підставу не дотримувати умов з поляками». (Оклик ред. Кедрига: «А яка доля галицької умови і гетьмана Витовського?»). Були і з польського боку історичні помилки. — Віна тревала, була перемиря, але війна тревала далі. На Україні у 1917. році не було українців. Не віддамо ані кусника нашої землі. (Бохенський: «Трагедія П через Вашу політику»). Пале Бохенський, ідіть до салаторії... Не хочемо війни з Росією: ми вже раз ішли на Україну і втратили Балтик. Тепер поляки втратили весь став посідація на Наддніпрянській Україні. Боротьба є метою народу.

Піотр Дунін-Ворковський, (б. воявода): Поляки мають нехит до права, але залюблені в історичних проявах сили (пацифікація, Борестя, Береза). Фікційна сила не є ще силою дійсною. Ціллю держави є довести до розмірного внутрішнього спокою. Може це зробити уряд. Українці не вирічуться свої державності, але в найбільшій австрійській лоялістичній політиці вважали образом для себе, який їм казали виражатись ідеалу польської самостійності.

Ред. Зенон Пеленський (говорить по українськи, після перших спротивів злосеред слухачів-поляків, перемогли оклики: «Нех мув, ма право»): Як бути двома народами, які від віків находяться у ставі перманентної війни? Той став, який вистав тепер, не є станом сили, лиш ослаблення обох сторін. Коли у 1918. р. перемогла польська сторона, то проте українці морально не були переможені. Не вважаючи на всі засоби, живили вирождж 18 літ, не вдалось зломити української сили, і треба, щоб поляки адали собі справу, що це річ безвиглядна. Панує тут на салі пала атмосфера. Не багато брже, щоб упали отріли. Але кому користь з вибуху нової польсько-української війни? Не вигравать ані поляки, ані українці, виграє — Комітети. Не українську проблему слід гадити в аспекті динамічних національних рухів. Тимчасом галицькі поляки гадять на всі край приаму своїх вузьких матеріальних інтересів. Вони живуть з апарату, який опанували, і боляться втратити його а разом з тим свій варіет праці. Це справа соціальна, але через це вони трать широкі державницькі перспективи. «Польща впаде і вас заведе». Пп. Шталя і Грабського були я у XVI. та XVII. ст. і вони це викликали війну, яка обі сторони роздавала. Нема чого радити польським патріотам, що на сході вічно панує російський націоналізм. Пенетрація російських впливів у польському громадянстві у комінтерністичній формі аде далі. Тільки нова система на Сході Європи забезпечить трике існування Польщі: щоб українці могли боронити перед Москвою свою державність, а поляки перед німцями. Промовець не вірять у

польсько-німецьку приязнь і саме небезпека з німецького боку диктує польській державній політиці звільнити обі руки на сході — через політ Росії. Нормалізація польсько-українських відносин не можлива тільки тоді, коли обидві сторони говорять як рівний з рівним, як два державні елементи. Це не дозв слаботи зі сторони українців, коли вони паду на алягоду, — це дозв, воно можуть дозволити собі на якунебудь шпигу. Український елемент не ослаб, а своїм піраціям не реанімує, але теперішня спроба угоди мабуть спроба остання.

М-р Огурек: Москва не є отриманком, але грізною силою. Позитивна вартість таких есторів, що говориться на них про речі, алягає промовчува. Промовець дотепно полемізує з седеками і їх нехит — іти на Одесу!

Якийсь молодий дублячик, який не може дати собі ради з національною термінологією, кличе в розруді, що «польська аема пшхоми і руске реще» та зарікається, що більше на такі відкрити не піде. (Загальна веселість).

Д-р Піщковский, (ред. анд.-сан. «Дзвін Польського»): Не доктрина, а конкочасна ситуація диктує «ктуальну політику. Промовець каде собі такі вечорі, як засіб до кристалізації поглядів.

Промовляла ще вдруге д-р Шталя і П. Борковський, потім реанімував усім М. Прушинський

ВІД НИНІ
ЛИШЕ ПІДМІНКА КАВН
'ПРАЖІНЬ'

який звернув м. ін. увагу, що не принесе полькам користі, коли для збереження престіжу будуть у міністерствах трактувати українців, як громадян, що мають тільки слухати та з аляки не лицько узіджувати державної політики. Бу теж і у Варшаві недавно час, коли тільки один ці думали про польську державність: току не слід кепкувати собі з невідомості українцям мас у 1918-20 роках.

М. РУДНИЦЬКИЙ

БЕРЕЗНЕВА РОЗМОВА.

Приходить до мене симпатичний киягар, сідає так скромно, немов би привів рукопис із поезіями, і каже:

— Пале редактор! Чи не могли би ви з нагоди місяця березня... знаєте... книжки... знижуємо ціни?...

— Або я знаю, чи міг би? Щороку пригадуємо громадянству, що треба раз за рік користати котів вже не з книжкою, то бодай із знижок, але як знаєте...

— Отже ви є тої думки?

— Не маю ніякої думки. Затяжка справа, як меморіали до Ліги Націй у справі загасній багато літ тому...

— Но, добре, а книжки, а місяць березень?...

— Та треба би пригадати землякам, що в місяці, коли починають прелітати буяки і голова стає легша на думку про весну — — —

— Ви жартуєте, а я хотів би зовсім поважно...

Передає мені каталог знайомих цін і мого серце підстрибує на радість. Вачу нагородки книжок іще зперед війни, всі перші та єдині видання, які віддавна вважали ми за вичерпані.

— У Парижі, Лондоні та Нью Йорку платять за такі раритети десятикратну ціну, у нас — коштують вони сотки. Деякі книжки у вас так подешевіли, що ви могли би їх додавати як премію до ціли масла або до індики. Можна би теж сыр, масло або ялиця додати до книжок, але це трохи важче, бо до книгарень люди заходять рідше, як до крамниці Маслохоток. У Парижі кілька

літ тому засновували новий щоденник з тим, що кожний передплатник дістає безплатно добрий годинник. Фабрика годинників, яка банкрутувала, позбулась таким робом 80 тисяч годинників, а часопис дістає таке число передплатників, про яке ми і мріяти не можемо у такому поетичному місяці, як березень...

— Отже ви радите нам продавати книжки на масло?!

— О, вибачте: «е на масло, а до масла... де велика різниця! Сами знаєте, що книжка потребує у нас омасти. Ми — селянська нація і пісна страва нам дуже надокучала. Чому книжка видається «світ нашому інтелігентові чимось пісним, то на це ніхто не може дати розумної відповіді. Коли амирає письменник, то ми так уміємо підкадити його діяльність, якби література була для нас справді чимось, чим ми цікавимося, захоплюємось. Якби так можна було на похороні письменника продавати його книжки, то може...

— Може... Хто його алає... Але мене цікавить актуальна справа — дешевий місяць книжки. Може би ви написали якусь статтю?

— Приятелю! Це нам легше, як вам видрукувати каталог... Віда тільки в тому, що ви вірите більше у силу статті, ніж у силу книжки. Дали ви на свій каталог наголовок, що може суперничити з найсильнішими фільмами: «Тисяч книжок і нот»... Коли такі слова ле взурушують людини, що вміє читати, то які інші сильніші можна найти в газеті, де всі сильні слова пішли вже на поклики, комуністи і на § 19-ий?!

— Чи ви звернули увагу на велику силу чужинних авторів в перекладах, по дуже дешевій ціні?

— Не тільки звернув увагу, а навіть узяв собі, як їх душі на небесах радується, що вони їх стали доступні українцям майже задура. Дженс, Доде, Конрад, Стівенсон, Шпілсберген... Ні такі їх небагато — наші переважать. Чи ж то люди не мають у нас довіри до книжок? Треба би хіба робити оголошення «а американські зразок: «Земляки-патріоти! Повірте, що українська книжка не гірша від ооцімського аля та галицького оселедця! Ви, що раз на раз трагити 5 зол. на обшарство та пияство, могли би раз на місяць — — —

Киягар зробив жест самобичівства, що гадить по світі більш із звички, ніж з переконання.

— Це нічого не допоможе. Наша інтелігенція взагалі — — — Ви це арештуйте сами зичте. Тут треба основно...

— Кілька літ тому один американський мдавець вложив до кількох примірників аляним книжок по 50 і 100 доларів. Кожний, хто купував книжку за пів долара, міг мати право на владка вернеться йому як на подарунок. Ми та інші киягари могли би призначити так раз на рік по 500 зол. нагороду для читачів аляка слів одіжки купленої ними і прочитаної накращої книжки. Треба би тільки означити М. чи 100 книжок, між якими читач мусить вибирати. Хто зна, чи люди, що так живо щом суперечаються над ходами у шлах або прагтах, не мали би додати до своїх товаришів алябів іще одну, з книжками?

— І ви гадаєте, що це допоможе?

Мовчанка. Тільки вемов би від стійко нувся відгук:

— Може...

В обороні членів журі літературного конкурсу.

Комунікат Рад Товариства Письменників і Журналістів.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка прийняла на своєму засіданні 28. лютого ц. р. одностайно таку постанову:

Рада ТОВИЖ із жалем стверджує, що у пресовій дискусії над вислідом минулорічного літературного конкурсу деякі члени Товариства дозволили собі на образливий закони особистого характеру під адресою інших членів Т-ва, покликаних на цей рік Радою Т-ва до літературного журі. Рада Товариства вважає своїм обов'язком увести в оборону всіх членів журі, без

огляду на їх становище до творів, що ввійшли на конкурс, та висловити їм подяку за їх працю, яку вони виявили при оцінці творів згідно зі своїм знанням і совістю. Одностайно Рада Т-ва звертається з рішучим покликом до всіх членів Т-ва на будуче не виявляти своїх поглядів на вислід літературних конкурсів нашого Т-ва у спосіб, що образжує членів журі.

За Радю Т-ва Письменників і Журналістів:
Роман Купчинський, голова.

Д-р Мирон Коновалець, секретар.

Нарада у воєвідському уряді в Станиславові в справі управи цукрових буряків.

Дня 27. лютого ц. р. відбулася під проводом начальника відділу різнництва і з. р. Буляди у Станиславському воєвідському уряді нарада в справі зменшення площі управи цукрового буряка у великій земельній власності в користь малих земельних різнників на території Станиславського повітства. На нараду запрошені були різнничі організації, Львівська Хліборобська Палата, цукроарія в Городець, товариства плантаторів цукрових буряків і Державний Різнничий Банк. Від Т-ва „Сільський Господар“ взяли участь рада, І. Шепарович та інж. І. Липчук.

На нараді зreferовано проект розподілу плантацій ц. буряків, опрацьований міністерством р. і з. р. та Економічним Комітетом при Раді Міністрів. На підставі цього проекту зменшити у 1936. р. площу під управу ц. буряків у великій власності на 5 проц. у Станиславському повітстві, що дає приблизно 135 моргів. Як висловилися опісля в дискусії, тих 135 моргів плантації цукрових буряків мають приділити

згідно з рішенням Економічного Комітету при Раді Міністрів між господарствами, що є задовжені в Різнничому Банку в титулу купна землі з порцеляції. В такий спосіб уряд хоче покласти ім оплатити довги в Д. Р. Б.

Представники „Сільського Господаря“ предложили від себе внески, щоби приділити плантації ц. буряків поступовим малим земельним різнникам, зорганізованим у хліборобських товариствах; вони домагалися приділу контингенту на поділової хліборобські товариства, подібно, як у тернопільському воєвідстві. Овця внесок обсновували тим, що управа цукрових буряків має вплив на раціоналізацію господарства, головна в теперішніх тяжких часах, а різнничі товариства є заперукою, що плантація ц. буряків дістанеться в руки тих, що на це заслуговують і совісно виважують зі своїх зобов'язань.

Внески наради, в тому і внесок делегатів „Сільського Господаря“, передано до дальшого погодження воєвідському урядові.

Свято „Просвіти“ у Львові.

ВРАЖІННЯ ПРИНАГІДНОГО ВИДЦЯ.

Найважливішою річю Свята „Просвіти“, що того уладнала філія у Львові 1. березня ц. р. було те, що на Святі виступали переважно самі читальні. Це були виступи хорів. Злучені хори всіх читальень і розпочали йкінчальну програму концерту. Ці злучені хори виступали разом зі симфонічною оркестрою. Тому сцена, вщерть вивішена музиками та співаками, робила імпресію вражіння. Але не тільки числом. Відповідали піднеслоурочистому характерові свята й самі творці, що їх виконали на початку йкінці свята. Окремі виступи хорів дільничних читальень, що більшість виконали програму, скріплювали тільки бадьорий настрій, що його створило свято. Деякі виступали не спеціальні хори, як „Богині“ чи „Сури“ чи „Бандурист“. У кожному народі, в кожному більшому місті можуть бути такі репрезентативні хори. Тут були хори читальень на передмістях Львова. Отже ті самі, що поруч зі сільськими свідчать про висоту музичної культури в масах нашого народу. І можна було бути лише гордим. Чейже польський Львів не може здобитись на свято власне з такою програмою, з такими виконавцями і з таким виконанням!

Правдоподібно не один українець, довідавшись про концерт і його програму, подумав в душі: „Нічого сподіватись, ніяких естетичних вражіння від маленьких, примітивних хорів з окраїн Львова не може бути“. Але розчарувався, бо хори виконали свої помки д. добре. Найкраще співав хор жовківської дільниці. І пісні, що їх виконував, були найгарніші. Хор приємно вражає і своєю чисельністю. Особливо гарно звучали жіночі голоси, та й ефектовніше виглядали жінки від мужикин, бо були в національних одягах. У національних строях виступали теж співачки хору городецької дільниці. Тільки співачки злученого хору з найдалших окраїн Львова, довільна підльвівських громад Левандівки, Богданівки і Синівки, несподівано виступили в чорних міських одягах. Не скажу, щоб це зробило на мене неприємне вражіння. Домінувало вражіння несподіванки. Цей хор виконав три стрілецькі пісні, а городецький дві пісні — лемківську та старогалицьку. Здавалось мені, що це було за мало. Ще більший жаль викликала у мене нечисельність хору городецької читальні. Хотілось бачити більший хор, хоч по правді диво, що існує взагалі будь-який хор у середній вели-

кого міста, між численними кінотеатрами, побіч радіової музики та співу майже в кожному мешканні. Отже велика мистецька цінність української пісні, коли вона в таких несприятливих умовах все ще живе серед тих наших людей, що найбільше наражені на денационалізаційний вплив великого міста.

Поза хоровими продукціями слід відмітити виступ симфонічної оркестри та дві декламації — сольову і групову. Приємно, що маємо власну симфонічну оркестру. Приємно, що добре вона грає, бо мусіла повторити свою точку. З декламацій новинкою була, і тому ефектовніше випала групова декламація. Ця декламація, коли голоси кількох осіб (14) осіб зливаються в один потужний голос, робить вражіння власне сил, могутності та ідейного, боевого запалу; запалу й сили юрби, маси народу. Що правда, при такій груповій декламації дикція і виразність не може стояти на такій висоті, як при сольовій декламації. Але ніщо не може віддати так добре сили й запалу маси, як саме ця групова декламація. Тільки так треба декламувати боеві або побіди короткі гимни та заклички. Але іншого роду твори, краще може передати сольова рецитация. Не можна було порівняти під цим оглядом двох родів декламації саме на концерті, бо п. Собоціна виконала такий самий по змісту твір, як і група декламаторів. До речі: оба твори не зовсім відповідали характерові декламаційної передачі. П. Собоціна добра декламаторка, бракувало їй лише сили голосу.

А на закінчення один жаль. Три перші репрезентативні ряди крісел для представників установ і чільних громадян сильно світили пустками. Можливо, що колиб виступала на концерті М. Сокил чи М. Голінський, то пішлаб на концерт і наша інтелігенція. Та й то до певної міри тому, що в директорів А. не випадає не піти на концерт, коли там буде директорова Б. Добрі справи артисти п. М. Сокил чи Голінський, але інші народи мають ще кращих. Але не знаю, чи кожний народ м'є би похвалитись саме тими маленькими хорами, що працюють у масах і вишшли з тих мас, що самі творять ці маси? І на превеликий жаль, цього не зрозуміла наша інтелігентна верхівка. В додатку чейже йде про велике місто, де роля української пісні особливо велика.

С. Хруцький.

Б. ЛІКАР ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ У ЛЬВОВІ

Богдан Гарбовський

переніс канцелярію
до ТУРКИ н/Стр.

1894 2-3

„Червона армія оборонить Францію“.

ПОЛІТИЧНИЙ ГУМОР ФРАНЦУСЬКОЇ ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Противники франко-совітського пакту поставили демонстративний внесок: домагаються, щоб уряд скоротив військову службу до 1 року — мовляв — наша молодь має наражуватись для оборони держави, коли — як це доказували прихильники пакту — червона армія досить сильна, щоб допомогти Франції? Авторі внеску хотять, адеється, довести до роздору у лівій лінійці, що все прихильна скороченню військової служби. З огляду на недалекий кінець каденції теперішньої палати після внесок правниці, адеється, не буде вже предметом нарад.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Чеський уряд задумує обмежити автономію вишніх шкіл. Причиною цього проекту є відносини по німецьких школах.

Еспанський „людовий фронт“ зложив президентові такі домагання: дати відшкодування для робітників, що втратили працю з політичних мотивів, усунути з армії протиреспубліканські елементи, розв'язати монархістичні й фашистські організації, покарати учасників жовтневої революції з 1934 р., скоро виконати план публічних робіт.

Весняний ярмарок у Ляйпцігу почався вчора. Не зважаючи на кризу скількість експонатів піднялася до 8.163 (7.406 минулого року). Першого дня відвідало виставу 200.000 людей; до Ляйпцігу приїхало ок. 25.000 закордонних купців. Міністер Гебелс виголосив до 300 журналістів, що приїхали на ярмарок, промову, яку закінчив словами: „Європа та її народи бажають миру“.

Президент катальонського генералітату, Компаніс замінував новий уряд, що складається з міністрів освіти, справедливості, фінансів, різнництва та промислу, і публічних робіт. Собі задержав теку внутрішніх справ.

Продовження закону про неутральність було темою останньої прокламації президента Злучених Держав.

Англо-єгипетські переговори почалися сьогодні у кайрській палаті Гіафарна. Після промови Нугаса Паші та сера Семсона відложили наради до 9. ц. м.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД РЕКТОРОМ.

ПЕКИН, 2. 3. ПАТ. Підчас передвчорашніх заворушень студенти придержали двох полісменів як закладників та перервали телефонічну сполучку з Пекіном. Вони знущалися над ректором, закидаючи йому, що він покликав поліцію до університету.

Фабрика білля „АСТРА“ Львів, Сикстуська 2

повідомляє, що на домагання урядових дод продовжує Білий пропагандовий тижень з опустом 15% від виставових цін невіддільно до 7. березня ц. р.

Еміграційні справи.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

З Канади надсилають різні одні категорії візових (пермітів), де є зазначена висота готівки, konieczної до того, щоб дістати візи на відвід до того краю.

Тепер на основі нового зарядження канадський інспектор у Гдині при далашній візі вимагає пред'явлення офіційного доказу походження грошей та посвідки місця, де набуто ефективні долари.

Посвідка, пішки походять гроші, може бути з магію трату, громади, постеруку поліції, старостів, банку, нотаріуса та інших фінансових установ. Має там бути зазначено, що гроші походять або з продажі майна, або з пороблених оподаткованостей і т. в. Тому, що канадська влада вимагає пред'явлення готівки в ефективних доларах, емігрант повинен мати теж посвідку від тої фінансової установи, де купив долари.

Маніфест короля Великої Британії.

ЛОНДОН, 2. 3. ПАТ. Едвард VIII. виголосив кризь радіо промову до всіх народів імперії. Він

підняв пам'ять Юрія V. та подякував за вислову співчуття з приводу його смерті

— Операції проф. д-ра Смаль-Стоцького. Як відомо, академик проф. д-р Степан Смаль-Стоцький, що живе в Гіразі, занелав на талі жончеву недугу і піддався аж двом операціям. Перша операція відбулася 15. лютого і була підготовною для другої, яку переведено 26. лютого ц. р. Операція була утруднена тяжкими атрішніми ускладненнями і протяглася понад редбачений час. Стан оперованого з огляду те і на його високий вік (77 літ) дуже тяжкий. Щоби підсилити діяльність серця, хооооу р

ураз дають ішемії. Тому що хорий потребує цілковитого спокою, лікарі не допускають до нього нікого з посторонніх осіб.

— **Сензаційні арештування у Львові.** У зв'язку з аферою адвоката Рабінера прок. Ольберек переслухав його співзвинника д-ра Фукса, адвоката Райслера, адвоката Фісера і фріз'єра Цукерманда, який лежить в недужій. В суді біля першої прокуратури ревізію в канцелярії адвоката Рабінера. Висади ревізії тримають в тайні. В понеділок арештувала влада секретаря спекуляційного відділу городського суду у Львові З. Ігната.

— **Хто виграв доларівку?** В минішній тягненню доларівки впади такі антрони: 40.000 дол. на ч. 1.054.950. 8.000 дол. на ч. 551082. 3.000 дол. на ч. 1319026. 661393. 1264514. 1.000 дол. на ч. 13292233. 1179678. 619790. 622170. 624623. 500 дол. на ч. 251566. 263576. 874705. 962804. 1170355. 444197. 1172707. 133383. 128622. 1146789.

— **В погоні за сенсацією.** Дня 24. м. м. занедала в дівочій школі ім. Шевченка одна з учениць під час години рисунків. Завізана мати відвезла хору на поручення лікаря до хати, де вона другого дня померла. Лікарі ствердили гостре запалення мізки. Цей трагічний факт дав притоку „Експресові Вечорньому“ помістити в числі з 29. III. зложбу потітку про смерть трьох учениць у нашій школі. Хід подій, як його подає сам згаданий часопис і як можуть ствердити три вівані лікарі, вказує, що ні школа, ні учителі, ні товаришки не мають ніякого відношення до недуги дитини. Вістка про лідів таємні обставини смерті зовсім видумана. Так само з пальця вислана вістка про смерть у школі другої і третьої дитини. Фактом є, що перед двома роками названа в „Експресі“ дівчинка зміджуєла дома. Її відвезли до шпиталю похесних недуг і там вона п'ятого дня померла на дифтерит. При чому тут школа? В тому самому часі не було між ученицями школи ім. Шевченка ніякого бідше випадку дифтериту. Третього випадку смерті серед учениць цієї школи в останніх роках взагалі не було. За 37 літ існування школи не було ніколи такого випадку, щоб учениця померла у шкільному будинку. Цікаве, що редакція „Експресу Вечорнього“, яка запитувала в дирекції школи про обставини смерті бл. п. Г. Р., не вважала відповідним поінформуватися про два інші випадки. — **Управа школи.**

— **Емерити борються.** Союз польських емеритальних організацій рішив домогатися здержання декрету про зменшення емеритальних плат, який входить у життя з днем 1. квітня ц. р. та обниження доходу податку для державних емеритів.

— **Весняні води.** На Сяні рушили леди і місіїми повстали заганчення, довгі на кілька кілометрів. Наслідком того планувється вода, часом на три метри високо. Стан води змінюється залежно від руху ледяних криг. На терені громад Кривча і Заводи вода заляла великі простори, займаючи навіть людські оселі. Виляли теж Висока, Ропи, Ясьолка та інші допливи Висли.

— **Чому селянам нестаче землі?** У зв'язку з висесанням пос. Медзінського у справі скасування ординацій майоратів і фіделкомісів, польська преса стверджує, що в Польщі є 52 ординації, не числячи великого числа фіделкомісів. Як відомо, це земські добра, в яких порядок відічення точно означений, щоб ті маєтки вдержати в руках одної родини. Найбільшою ординацією є Давидгородок у Північній, що обіймає 170.000 моргів, власність князя Карла Радзівіла. Дещо менша ординація Невежська і Клешка біля Новогорода. Далше йде щодо величини ординація Замойських на 100 тисячах моргів в Познанщині та ординації понад 50 тисяч моргів, що належать до гр. Скуржевських, гр. Калелецьких, князя Мих. Радзівіла і інші. В Галичині є ординації сільська кня. Ад. Чарториского, переворська кня. Андр. Любоміського, потурницька гр. Дедушицьких, городківська гр. Семеновських, дайшутська гр. Альфр. Поточного аніська Чарковських-Голевських, околицька Геш-Околицьких і найменша (бо 4.200 моргів) боринська гр. Мицельського. На Волині є більша ординація Олика кня. Януша Радзівіла. Є теж у Польщі ціла низка дрібних фіделкомісів, яких власниками можуть бути більше осіб. Загалом простір землі, яку займають ординації, доходить до 470 тисяч гектарів. Ось де може подітися велике число середніх господарів, що дусяться на карловатих господарствах, хоч могли би реальноше заступити великих земельних магнатів, які вміють робити тільки довги.

— **Відносини „на креслах“.** Робоча сила „на креслах“ є на 50—70 проц. дешевша, як у центрі Польщі. А різні продукти продають „на крес-

лах“ по дуже низьких цінах, коли за промислові вироби мусять платити високі ціни. Нпр. каміний ауголь на Поліссі є три рази дорожчий як у Катовицях. І то даше так буде, що різні продукти „на креслах“ будуть дешевші, бо обтяжені коштами дуже високої залізничної тарифи, а промислові вироби будуть дорожчі, бо дочислюють більші кошти привозу. І ці відносини ще побільшують локальний нузд. Трапляється „на креслах“ і оські куріози: на Виленщину „шмуглюють“ через границю з Литвою залізо, яке походить з фабрик в Польщі, але продане дешево (для конкуренції) за кордон, мандрує довкола і як дешеве залізо вертається до Польщі. Те саме діється з цукром.

— **Влом до „Базару“ у Львові.** Нічю на 2. м. м. зломилася злодія до крамниці „Пласту“ і „Базару“ при вул. Руській. Забрали товару вартості кілька тисяч золотих. Більше потерпів „Базар“.

— **Волоцюги грабниками.** У Чорткові відбулася судово розправа проти двох волоцюг, Максима Зентковича і Павла Галичановського, разом з Городка, що в грудні м. р. ограбили у Мшанці пов. Копичинці жидівку Хену Готесман, забравши їй 2.640 дол. і 20 зол. Їх арештовано на залізничному візирі в Тернополі і відібрано їм ще 1.600 доларів. Обоє засуджено по 6 років в'язниці. Таких волоцюг нештається по наших селах багато.

— **Проти самогубства.** Мадарський кардинал, прімас Середь видав пастирський лист у зв'язку зі самогубствами, що сильно множаться в останніх часах. „Дивлось, пише він, зі сум'ям на те, як малодушні люди розстаються легко із життям, покидаючи його немов якусь безцаріську шмату. Божа заповідь: „Не збирай“ відноситься не тільки до інших, але й до самого себе. Інтерес і добро з'являються все важливіше, ніж хвороблива вразливість одиниці. Хто втікає перед життєвою боротьбою, цей бонгуз. Число самогубств зростає одночасно з упадком віри в Бога. Самогубство це недуга епохи упадку“.

— **В'язниця за червону краватку.** У Франкфурті над Менном стався перед судом молодий робітник за те, що під час одної державної вчорості мав на собі яро червону краватку. Суд пригнав це за комуністичну демонстрацію і засудив його на 6 тижнів в'язниці.

— **Сестра Гіллера вийшла за професора** дрезденської політехіки. Досі вона вела домашнє господарство свого брата, що є, як відомо, кавалером.

— **Буря перевернула в'язницю.** В місцевості Куті в Сирії буря завалила в'язничний будинок, наслідком чого 21 в'язнів загинуло а 10 є тяжко ранених.

— **Число населення в Англії маліє.** Свого часу було пророцтво, що населення Великої Британії впаде до одної десятої частини впродовж сотні літ. Це виглядає на можливість, як це видно із звіту Королівського економічного товариства. Стверджено, що вже тепер є мале число народин. Через те відбувається перемиє в соціальним угрупованні. Коли це не зміниться, то Англія стане незабаром країною старих людей; дітей по школах буде обмать, а дуже мало пар віде до шлюбу. Коли спертися на теперішніх помічаннях, то можна прийти до таких висновків: за наступних 20 літ не буде ще великої зміни в числі населення, лише буде багато старих людей. За других 20 літ число шкільної молоді впаде до половини теперішнього. За 50 літ з теперішніх 40 мільонів англійців останеться 25 мільонів, а за сто літ останеться лише 4 мільони.

— **Коедукація у Німеччині заборонена.** Німецький міністер освіти Руфт видав розпорядок, що є принципи заборони коедукації на терені Німеччини. Тільки в випадках, коли розділ шкільних хлопців від дівчат представляє труднощі, нпр. коли нема окремих шкіл для дівчат, можна приймати дівчата до спільних шкіл з хлопцями, але тільки за дозволом міністерства освіти. Дівчат, що є вже ученицями коедукаційної школи, можуть у них залишити.

— **Ограбили царські гроби.** Із Пекіну повідомляють, що озброєні бандити добулися до свягині, де знаходяться домовини династії Мін. Побивавши сторожу, бандити ограбили саркофаги, забираючи клейноди величезної вартості, бо оцінені на 5 мільонів ф. штерлінгів (125 мільонів зол.). Між іншим бандити забрали меч царя Тун-Ліна, висаджуваний бриліантами та прикрашений найбільшою у світі перлою. Бандити сплюндрували 200 саркофагів. Погоня за ними була покищо безуспішна.

— **Рікні вістки.** На основі останніх обчислень число мешканців Нью Йорку дійшло до 7 мільонів 364 тисяч людей. — В Берліні відбувся процес 25 комуністів з яких 5 засуджено на кару

смерті, а 13 на тяжку в'язницю. — В Тунісі помер визначний французький бактеріолог Шарль Ніколь, відзначений нагородою Нобля.

ДИВОГЛЯДИ.

ОСТАННІЯ ВІЗНИК ІЗ КОНЕМ У ПАРИЖІ.

Місця реда в Парижі запросили до себе візника Шевалєро, щоб дати йому відзначення — золоту медаль за те, що він зустрічав як останній візник. Як відомо, на місце коней прийшли авто і тільки так звані „Залізний Густав“ усе ще їздив конем. Він був тим, що кілька літ тому виїзав своїм попомом а Парижа до Берліна, де приймали його як рекордиста.

Спорт.

II. СПОРТОВА АНКЕТА У ЛЬВОВІ.

Заходом У. С. Т. „Сніг“ у Перемишлі і С. Т. „Україна“ у Львові відбулися в медаль І. березня ц. р. в домі ці Союзу Українських Купців і Промисловців при вул. Гродицьких ч. І друга з черги велика анкета українських товариств і клубів, організованих у загальнодержавних спортивних магістратурах. Наряду відібрали голюа С. Т. „Україна“ дир. Е. Нарішній в год. II. передпол. Він привітав представника У. П. Р. пос. д-ра Ст. Бєлка, представника преси (Діло, Новий Час, Неділя) та українських товариств і клубів з Перемишля, Станіславова, Стрия, Тернополя і інших менших міст. До президій запросили голови У. С. Т. „Сніг“ дир. Ст. Шаха і ред. Зибанкевича — обох з Перемишля та інш. З. Охримовича на секретаря. Провід обира дир. Ст. Шах і в річчє промови висловили мету цієї другої анкети, а саме відбї Спортивного Проводу згоду представників українських товариств і клубів, організованих у загальнодержавних спортивних магістратурах. Спортивний Провід буде не лише репрезентувати ці всі товариства та клуби перед владою П. З. П. Н. і Союзом Союзу у Варшаві, але і поведе організацію акцій за приміщення акційної автономії нам українським спортивним товариствам клубам. Опісля п. Б. Лискевич з Станіславова викологив основний, дуже добре опрацьований реферат про акційно-українську спортову політику і взаємодіяння Українського Спортивного Союзу до товариств, прилежними організаційно до загальнодержавних спортових магістратур. Слід відмітити, що цей реферат олобрив ще перед його викологшенням Владіа С. Т. „Продом“ у Станіславові та Владіа У. С. Т. „Сніг“ у Перемишлі. З черги ред. Зибанкевич відчитав точию спрещовані домагами українських товариств і клубів до властей загальнодержавних магістратур. Далше мр Гринів (Перемишль) відчитав нарес статуту Українського Спортивного Проводу.

Двогодинну дуже річку дискусію започаткувала мр Гавалонський і п. М. Вербицький, оба члони Рад У. С. С. (на анкеті виступали як гості, а не представники У. С. С.), полемізуючи з аннодами п. Б. Лискевича. Перший промовив запитання, що У. С. С. не забороняє грати своїм клубам з ними інших дружинників, які належать до Л. З. О. П. Н. Одначе чергові промови виклаували фактами неістинність цього заперечення.

В дискусії промовляли ще: ред. Зибанкевич (Перемишль), мр Дішко, п. І. Когут, дир. Колтушок, проф. Шехович (Перемишль), дир. Е. Чучман і мр Скородець (Тернопіль). Промовці одобрили думку вибрати Український Спортивний Провід. З цією метою на внесок дир. Колтушока присутні вибрани одноголосно тимчасову комісію (ініціативний комітет) з трьох членів, до якої відішли: дир. Колтушок, дир. Е. Чучман і мр М. Хомак. На внесок проф. Шеховича рішено одноголосно завернути проект статуту Українського Спортивного Проводу до У. С. Т. „Сніг“ у Перемишлі, щоб Владіа виклав його поодинокі постанови і до тяжки пересла той проект статуту всім українським товариствам і клубам, щоб вони видали свою офіцію. Заг. Збори у справі вибору Українського Спортивного Проводу мають відбутися віддал до 15. квітня п. р. До У. С. П. Проводу можуть належати всі українські спортові товариства, що зголосилися і будуть прийняті у його члени.

Опісля ред. Зибанкевич відчитав правильний розгрісок для дружин компанного меча за українську часту. Розгрісок за часту виступати дружини таких округ: Львова, Перемишля, Станіславова, Тернополя, Рівного, Ужгорода і Чернівців. Над правильним викладом знову дискусія, а який забирали голою: дир. Чучман, ред. др. Німчук, проф. Шехович, мр Жовнір, др. Кутиский (Станіславів), мр Скородець, мр Гринів, п. Олександр, дир. Лазорко, мр Дішко і ін. Всі промови одобрювали потребу в доцільність таких розгрісок за українську часту, після чого прийнято відповідне рішення.

При кінці прийнято ще рішення в справі видавання свого спортивного тижневика. Цю справу взяли на себе У. С. Т. „Сніг“.

З уяги на літню пору віділав другий заповідний реферат (мр Хомак).

Анкета, що стояла на високому рівні, закінчилася а год. 3.35 пополудні.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

В суботу і в неділю 29. лютого і 1. березня ц. р. відбулися такі змагання: біг 16 км. та скоки, що складаються з двох етапів класичної комбінації. Ці змагання змагалися змагали на старті позаважувальності змагали. До бігу 16 км. зголосилося 29 змагальників (з Львова та Львівщини); всі вони закінчили біг. Шлях бігу бігів бреховицьким лісом; висока температура, розтоплені сніг, дуже утруднював біг; лідом під ногами, коли сніг дещо замерз, змусив на шляху покращити.

У бігу переміг Пелешак (КЛК) в часі 1 год. 42 м. 5 сек. по дуже гострій боротьбі з Саломом (Чернин), що прийшов за ним 29 сек. пізніше! На дальших місцях: 3) Рибачек (КЛК) 1:43:14, 4) Рогожа (Чернин) 1:44:15, 5) Кіт (УССК) 1:47:36, 6) Бучацький, 7) Р. Рак, 8) Левіцький, 9) Павлюк, 10) Савицький.

Біг жінок 8 км. До бігу жінок на 8 км. зголосилося 10 змагальниць; до змагання ступило лише 6. Перемогла А. Рожанковська (КЛК) в часі 57:07 с., 2) Дора Дмоховська 58:37 с., 3) Д. Фалек 59:16, 4) Маковей 67:37 с., 5) Рогожа.

Одні змагальниці звинули на шляху ногу.

БОКСЕРСЬКІ ЗМАГАННЯ. ТЕРНОПІЛЬ. Поділля — Кресні 9:7. У Тернополі відбулися боксерські змагання між Поділлям і Кресами; змагання вирішили боксери Поділля

у свою користь 9:7. В українській дружній боротьбі були такі змагальники: Пашин, Казимирович, Завадський.

Нові книжки й журнали. Петро Карманський: УКРАЇНСКА БОГЕМА, 3-й рік, 30-й випуск, Львів, 1935, ст. 114. Нова Р. Куличинського. Обгортка Романа Павловича.

Листування Редакції. Вп. М. Миханько: „Вісник 1935 р.“ і „Добрий вечір“ ми дістали. Не використали через надмір іншого актуального матеріалу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення платити по відомостям.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва“. Стецена: 3. III. Дума про Нечая. Карлів: 4. III. Дума про Нечая. 5. III. Он не ходи Грицю. Коломия, селянська Олімпіада: 6. III. Прем'єра: Голгофти, режисерська вистава в 8 картинах, скомбінована на зразок пасторальних гор в Обер-Аммергау. Коломия, 8. III, год. 3. попоз. популярна вистава для селянства „Голгофта“ (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір: 3. III. Лес в Абисинії. 4. III. Прем'єра: „Німа теща“, комедія в 3 дії Девалієра і Марса. 5. III. Горі говорять.

Великий Миський Театр.

Вікторія, 3. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пани генералової“. Середня, 4. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пани генералової“.

Театр Річкордностей. Нечиний.

Кіно.

АПОЛЬО: „Кар'єра“ з Мартою Егерт. АТЛАНТИК: „Дім ч. 36“. ВАНДА: „Пісня козака“, „Кохав, любив, шанув“. ГРАЖИНА: „Китайські моря“. КАСІНО: „Намежу до тебе“, „Кукур-рара“. КОЛІСЕЙ: „Людина двох світів“, режисер „Ліше всі разом“. КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеї“ і кодірова гротеска. МАКУСЕНЬКА: „Обітована земля“ та кодікова. МІРАЖ: „Моя сонічка“ (Шерлі Темпа). „Місто духів“ (Бастер Кітон). МУЗА: „Зохоче озоро“. ПАН: „Анна Кареніна“ з Гретою Гарбо. ПАКС: „Маритравний син“ і актуальності. ПАЛІАС: „Його ведіє кохання“. РАМ: „Додик на фронті“ (Джінна). СВІГ: „Дочка ген. Панаратова“, „Бару“. СТИЛБЕ: „Напад на Конго“ і ревія. ТОН: „Бенгалі“. УТІХА: „Пелло“ на основі Дантога та ревія. ХІМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карло“.

ФОТОПЛАСТИКОН.

(пл. Марійська 5).

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Вівторок, 3. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Соалісти на скр. і форт. Руен-Дібоа, 20.00 Австр. вар. пісні, 22.10 Легка віденська музика, Братислава (298,8) 17.30 Оп. арії, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.35 Нес. муз. авдіція, Кошиці (259,1) 12.35 Концерт, Прага (470,2) 17.20 Світа Зіха, 19.10 Голоси пісні, хор, 21.00 Европ. концерт, Париж (1648) 12.00 Симф. концерт, 15.30 Сп. ресіталь, 18.30, 19.30 Европ. концерт, Гільверзум (1875) 16.40 Пісеньки, 22.50 Орх. концерт, солю Любка Колесса, Білгород (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Танк. музика, 19.30 Вольфганг, Берлін (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Концерт, 20.10 Перлесті мелодії — концерт, Кенігс-вустергаузен (1571) 14.00 Музика, 17.50 Пісні Г. Фіншера при аккомп. композитора, Кельн (455,9) 18.00 Концерт, 21.00 „Веселий шевчик“ нар. драма з музикою, Лейпциг (382,2) 9.30 Муз. програма для дітей, 12.00 Концерт, 16.20 Концерт соалістів — у прог. Браксоні пісні та форт. твори Шуберта, Мінхен (405,4) 13.15

Пол. музика, 18.00 Концерт, Будапешт (349,5) 12.05 Співа, вольфганг, 17.00 Форт. ресіталь, 22.25 Салом. музика, Мільно (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Андрій Шенє“ оп. Джордана, Рим (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.16 Гол. концерт, 22.15 Фантазія на тосканські нар. теми.

Середа, 4. березня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Сучасна австрійська музика, 19.30 Симф. концерт, Братислава (298,8) 21.25 Форт. тріо Шуберта, 21.55 Оп. арії, Кошиці (259,1) 16.10, 19.40 Концерт, 20.10 Сп. ресіталь, Мор. Острава (269,5) 19.20 Рідний край през. Масарика — нар. пісні, Париж (2648) 12.00 Легка музика, 17.00 Сп. ресіталь, 18.30 Концерт симф. орх., Білгород (437,3) 11.30 Концерт, 19.50 Нар. пісні, 21.05 Танк. музика, Берлін (356,7) 14.15 Концерт орх., 16.00 Танковий концерт, веселі мелодії, пісеньки, сценки, Кенігсвустергаузен (1571) 14.00 Музика, 19.00 Танковий інструмент, 22.30 Шопенові твори, Лейпциг (382,2) 13.15 Концерт, 20.45 „Золото Рейну“ оп. Вагнера (фрагм. на стилі), Мінхен (405,4) 17.00 Пісні й танки з усього світа (у прог. англійські, швейцарські, фінські, шведські, голландські), соалісти, Будапешт (349,1) 13.40 Форт. ресіталь, 17.30 Салом. музика, 19.30 „Царина Сабі“, оп. Гольдмарка, Мільно (368,6) 11.30 Циганська музика, 20.35 „Анна Кетя“ оп. Петрі, Рим (420,8) 19.45 Легка музика, 20.35 „Фіама“ оп. Ресіпії.

Львівське радіо.

Вівторок, 3. березня 1936.

6.30 Радіошлях авдіція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Дан шкід, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудняний денник, 12.15 Для мола. дітей „Співальні пісеньки“, 12.35 Хвилі Ф. Мендельсона з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісеньки з анж. реверсів, 16.00 Скрипка ПКО, 16.15 Концерт секстету, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Залізна руда, цинк, олово, 17.15 Концерт орх., 17.50 Говорина енциклопедія, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Український поет у честь Міцкевича, виг. др Г. Бальм, 18.45 Найновіші пробованні в супр. фортепіано, 19.00 Технічна скрипка, 19.20 Рекламний концерт, 19.35, 19.40 Спортивні вісті, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Монолог: Вічна окупація, 20.10 „Бальс з сну“ оперетка в 1 дії Вальдема, 20.40 Вечірній денник, 20.50 Із сучасної Польщі, 21.00 Транс. з Праги: Європейський концерт (симф. орх., скрипка), 22.00 Оперові фрагменти в аск. симф. оркестр — гр. пл., 22.45 „Новий вояк представляється полком“ — фрагм. із пов. Т. Парницького „Ецій — останній римлянин“, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 4. березня 1936.

6.30 Радіошлях авдія, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 11.75 Сигнал часу, 12.03 Полудняний денник, 12.15 Гутірка: Про італійську жіночку, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для дітей, 16.20 Форт. ресіталь у супр. форт. 16.45 Гутірка музика зі слухачем радіа, 17.00 Людина й машина, 17.20 Хвилі Ф. Штрауса з гр. пл., 17.50 Віз блого до червоного царату, 18.00 Брамс: Кларнетний квінтет оп. 115, 18.30 Меді поетичної свободи, 18.45 Музика з гр. пл., спів, 19.00 Як працює прасторік, виг. проф. д-р Сузімський, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.50 Спортивні вісті, 19.55 Актуальний репортаж, 20.00 Пелі-Мелі радіокаблет, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Ада. Шопенова творчість, 21.40 Літ. паріє: На маргінесі „Чужинки“, 21.55 Актуальна госп. гутірка, 22.05 Легка музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22 і 3/4. У Варшаві були такі курси: Бельгій 89.30, 89.48, 89.12, Берлін 213.45, 213.48, 212.92, Голландія 360.10, 360.82, 359.38, Лондон 26.17, 26.24, 26.10, Н. Йорк 5.23 і 3/4, 5.25 5.22 і 1/2, Нью Йорк теа. 5.24 5.25 і 1/4, 5.22 і 3/4, Париж 35.00.50 35.07.50, 34.43.50, Прага 21.96, 22.00, 21.92 Швайцарія 173.20, 173.34, 172.86.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від 2-го березня ц. р. кооперативам платити за:

1 кг. масла десерового безопакунного 270 воз. 1 кг. масла десерового в бочках враз з опакунним 274.50 1 кг. масла дес. експорт. враз з експортним опакунним дає зачет по 275 1 л. молока від 1. I. 1936 0.15 1 л. сметани 0.75 1 кг. верш 3.30

Тендерці на масло, молоко, сметану та інші силяна.

Маслосоюз повідомляє, що від 2. III. ц. р. платити своїм достачам за 1 кг. живної наги птиці, львоко подвіря птахомисарні „М. С.“ у Львові, (вул. Деєр та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл. 0.90 год. Курки товсті з острігами І. кл. 0.80 1 індичка товсті І. кл. 1.00 1 індичка товсті І. кл. 1.10 1 пантарин товсті І. кл. 1.20 1 качки товщеві І. кл. 1.10

Приймає курки, качки, індички й пантарини в необмеженій кількості. Птицю негодовану приймає по дешевій ціні. Приймає нових достачів.

ОПОВІСТКИ.

Важне для членів У. Технічного Т-ва. Зададегіть повідомляємо, що 22. ц. м. год. 10 рано відбудуться Заг. Збори в новій домішній вул. Гродницьких 1, І. В. на вчере 21-го в год. 7. вечір будуть алаштовані ширші сходилин і чайний вечір. Рада Т-ва прохав всіх членів, зокрема членів із провінції взяти участь у чайному вечорі в Зборах та дати тим доказ про бажаність їм справи розвитку Техн. Т-ва. 1616

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ панночки на село для приготування хлопчиків з IV. класи аселюдної школи. Зголошення з умовами приймає Уряд парохіяльний Гребеніє, почта Селіська коло Рави Руської. 1615

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боїма ч. 12 поручає найсильніші виробити найдешевше. 100324-20

НІЧО ДИВНОГО, що вибаглива клієнт телі купувє аське білля тільки у фабриці „ПАВ“ СІКСТУСЬКА І, бо елегаттія, тревала й не дорога.

ДІТИ радо носять білля з фабрики „Пав“ Сікстуська І.

ПРОСИМО ПАМ'ЯТАТИ, що постелеве білля, солідно виконане, готове й до міри купити ВП. найдешевше просто у фабриці „Пав“ Сікстуська І. 1606 2-3

МАШИНУ писарську українську 170 золотих продає Патницький, Львів, Чарієцького 10. 1617 1-2

П. Т. СТОЛЯРИ! На весняний сезон великий транспорт найновіших формок, що даю їх по цінах точно пристосованих до теперішніх часів. Дикти, фільони у великій виборі. Альбгах, Шпінтален, 10. 1613 1-4

МАШИНИ до шиття нові системи Зигт ра 170 золотих продає Патницький, Львів, Чарієцького 10. 1617 1-4

МАТРИМОНІАЛЬНІ

ОЖЕНИЮСЯ з панною на посаді або і кравчинєю, маю репут. Листи до „Діла“ під „Надія“. 1612

РІЖНІ

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Пресіа“, Рутівського 12, Ринок 29. 1567 2-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Чохотка легенів є неаблагатна і шорку, без ріжних позу, віку й стану забрав дуже багато жертв. При поборованні везді бронхіту, грипу, дошкульного кашлю, що перетворює і т. ін. ажизвають лікар „БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ“ який улекшує виділювання пхикотини 13/III та усуває кашель. 23-3

ТЕМ. ФАГМ. ФАБ. АП. КОВАЛЬСЬКА ВАРША

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кооп. „Український Театр“, кооператив з відп. уділами у Львові

відбудуться в суботу 21. березня 1936 р. в годіні 17-й (5 попоз.) в домішній Кооперативній, Львів, вул. Шашкевича ч. 5 (п'ят). Якщо не зявиться в означену чи ці означена статутуом сімність членів — найближчі Загальні Збори відбудуться того самого дня в тому самому домішній самим порядком нарад у годіні 17-й (5.30) без огляду на число принах членів з таким порядком нарад:

- 1) Відкриття Зборів.
- 2) Відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів.
- 3) Відчитання звіту Р. С. У. К. з вер. веденої ревізії.
- 4) Звіт Управл. за р. 1936.
- 5) Звіт Контрольної Комісії.
- 6) Затвердження річного звіту і балансу за р. 1936 і ухвалення абсолютної ліквідації і Нада. Рад.
- 7) Розділ чистого зиску.
- 8) Затвердження прелімінарія бюджету на р. 1936.
- 9) Означення суми зобов'язань кооперативу і кредитів.
- 10) Зміни статуту.
- 11) Вибір Нада. Рад.
- 12) Внески і запити.

Звіт, річні записки і білліс важливі в львівській Кооперативній до перегляду членам.

НАДЗІРНА РАДА:

Й. Дрималик, голова, О. Богданович, сес.

Присилайте передплату!